

Jordi Galí i Farrés

ALCALDES DE GIRONA
1939-1979

IGNASI DE RIBOT I DE BALLE

IGNASI DE RIBOT I DE BALLE

(Girona, 1926)

Ignasi de Ribot i de Balle va ser l'últim alcalde de la Girona franquista, una alcaldia que a més de coincidir amb el darrer franquisme va coincidir amb l'etapa de transició democràtica. Nascut a Girona el 1926, es llicencià en Dret per la Universitat de Barcelona l'any 1950. Seguidament, inicià una llarga carrera professional com a advocat, especialista en dret civil i concretament en dret català. Procedent, com el seu germà i exalcalde Joan Maria de Ribot, d'una família terratinent, es va donar a conèixer com a president de la Cambra Agrària de Girona. També va ser cap de la Germandat Sindical de Pagesos i Ramaders i president del Casino. No es va afiliar mai a Falange. L'any 1971 va entrar a l'Ajuntament com a regidor del terç sindical, i només un any després va ser nomenat alcalde. Durant el seu mandat, per exemple, es va abordar el desordre urbanístic de la ciutat; es va crear el Patronat de Santa Creu de la Selva per a la construcció de pisos protegits; es materialitzà l'annexió de Salt i de Sarrià a Girona; es va inaugurar la nova estació de Renfe i el pas elevat del tren, i es va fer el primer curs de l'Escola Universitària Politècnica. El seu successor al càrrec, Joaquim Nadal, ja va ser elegit democràticament.

Els orígens familiars

Ignasi de Ribot i de Balle va nèixer l'11 de maig de 1926 a Girona, procedent d'una nombrosa família de la noblesa terratinent, amb uns orígens tradicionalistes. Tot i que mai es va afiliar al partit únic del règim, la FET y de les JONS, Ignasi de Ribot no s'ha posicionat en contra del franquisme. La Guerra Civil va començar quan ell tenia només deu anys i va patir l'assassinat d'un dels seus germans a mans del bàndol republicà. Per aquest motiu, i probablement també pel fet de venir d'una família conservadora, en cap moment va sentir simpatia per la República i molt menys pels comunistes.

D'advocat a polític

El 1950, amb 24 anys d'edat, Ribot es va llicenciar en Dret per la Universitat de

Barcelona. Durant la seva època d'estudiant universitari va coincidir amb altres futurs polítics com Joan Reventós i Carlos Baral, entre d'altres.

A partir de llavors, va començar una llarga i dilatada carrera com a lletrat. Es va especialitzar en el dret civil, i abans d'entrar en política, es va convertir en president de la Cambra Agrària de Girona, malgrat no tenir uns coneixements molt amplis en agricultura. La tradició familiar va ser fonamental en aquest nomenament, ja que el seu pare era el propietari amb més terres de la província de Girona. Com recordava el mateix Ribot, en aquella època calia lluitar per aconseguir uns tributs que en aquells moments eren injustos a la província de Girona en relació a altres zones d'Espanya. Per això un advocat era més adient que una persona coneedora de l'agricultura. A més de presidir la Cambra Agrària de Girona, abans de convertir-se en alcalde Ribot també va ser cap de la Germandat Sindical de Pagesos i Ramaders, i president del Casino Gerundense.

A partir d'aleshores, i a poc a poc, va començar a interessar-se per la política activa, i va ser precisament durant aquest període quan fou derrotat en les eleccions de procuradors a Corts en representació familiar. Era l'any 1967.

El 1969 hi havia convocades les eleccions als teleccions a l'n procuradors dePagesos i Ramaders i tenia 10 anyssterços sindical, familiar i corporatiu. Aquestes eleccions van ser ajornades pràcticament un any i van celebrar-se a les acaballes del 1970. Ribot va ser elegit pel terç sindical juntament amb Basili Bragulat i Frederic Drou. D'aquesta manera, el 1971 va entrar a formar part de l'Ajuntament de Girona com a regidor del terç sindical. Tot just un any després aconseguiria l'alcaldia.

L'arribada a l'alcaldia

La persona clau en el nomenament d'Ignasi de Ribot com a alcalde de Girona va ser l'advocat Santiago de Cruïlles de Peratallada i Bosch, que en aquells moments també era subsecretari de Governació amb el ministre Garicano Goñi. L'únic requisit que De Cruïlles va demanar a Ribot per ser batlle de Girona va ser il·lusió. Una il·lusió, això sí, que vindria marcada per la transició del franquisme a la democràcia. I una transició, al seu torn, que si bé encara quedava lluny, es començava a albirar.

Presa de possessió de l'alcaldia de Ignasi de Ribot de Balle. 3 de març de 1972. Ajuntament de Girona. CRDI (Narcís Sans Prats)

Però per analitzar els motius pels quals Ribot va ser nomenat nou alcalde i Josep Bonet, el seu antecessor, destituït, cal considerar la figura del governador civil de l'època, Victorino Anguera. Anguera havia arribat al càrrec el desembre del 1969 i va destacar per una línia dura i rígida a l'hora de prendre decisions. Jove i obsessionat pel control i el triomfalisme, la seva política va centrar-se

a rellevar autoritats locals i provincials per tal de revitalitzar el Movimiento, una organització llavors en crisi.

En una entrevista publicada l'any 2012 al *Diari de Girona* (26-02-2012, pàg. 65) Ribot recordava Anguera com una persona que mai li havia dit el que havia de fer. Segons Ribot, potser després del seu nomenament com a alcalde, Anguera es va adonar que ell no era el tipus de persona que s'havia pensat, però van decidir seguir. Com un pacte, van decidir tirar endavant.

Així, l'any 1972, Ignasi de Ribot va ser elegit pel ministre Gari-cano Goñi nou alcalde de Girona. Seria l'últim alcalde gironí elegit a dit pel règim de Francisco Franco.

L'alcalde Ignasi de Ribot de Balle acompanyat d'altres autoritats durant la processó de Corpus Christi. 10 de juny de 1975. Ajuntament de Girona. CRDI (Fons El Punt – Sebastià Martí)

Els primers anys a l'alcaldia

Segons paraules seves, Ribot va trobar-se una Girona reduïda i molt centrada en el Barri Vell. Però a part d'això, els primers anys de mandat van estar marcats per una crítica constant respecte a les promeses que havia fet. Una crítica també condicionada i marcada per un estira i arronsa entre els últims dies de la dictadura i les onades de canvi que estaven a punt d'arribar. Aquesta crítica provenia de diversos sectors i va provocar un desgast en la seva figura com a alcalde. Tot i això, Ribot encara defensa accions tals com la creació del Patronat de la Santa Creu de la Selva, que va arribar a crear mil habitatges. Amb ell es va intentar posar ordre al desgavell urbanístic i especulatiu que hi havia a la ciutat.

En els últims anys de la dictadura, el càrrec d'alcalde no comportava cap mena de remuneració. A més, en el cas de ser nomenat com li va passar a Ignasi de Ribot, es tenia l'obligatorietat de complir amb la responsabilitat. Així, mentre va ser alcalde de la ciutat no va cobrar cap sou públic ni cap mena de retribució. De fet, per poder-se guanyar la vida, va veure's obligat a treballar en el seu despatx d'advocat durant els caps de setmana. Sobre aquesta norma en les autoritats municipals, val a dir que els alcaldes no tenien un període de mandat prefixat i que calia ser major de 25 anys per poder accedir al càrrec.

La transició democràtica

Ignasi de Ribot, com a alcalde d'una capital de província com Girona, va haver d'afrontar un període complex en la història d'Espanya: la transició democràtica. Ara bé, Ribot no recorda que fos un període excessivament complicat. Recorda que hi havia vagues i manifestacions, no gaires, i sempre pacífiques. De la mateixa manera, tenien reunions amb la resta de partits polítics i no hi havia discrepàncies ni problemes greus. No hi va haver problemes excepte en la primera visita del president de la Generalitat Josep Tarradellas a la ciutat. Això va ser el 1976. I els "problemes", al cap

i a la fi, van ser mínims. Els partits polítics catalanistes li volien fer una rebuda popular a la Plaça Independència i una posterior visita a l'Ajuntament, mentre que Ribot era partidari que el president Tarradellas passés en primer lloc pel consistori municipal. Una trucada al president per part de Ribot va ser suficient per arreglar l'embolic.

Ignasi de Ribot de Balle al despatx de l'Ajuntament de Girona. 1972-1979.
Ajuntament de Girona. CRDI (Fons Diari de Girona – Autor desconegut)

Però pel que fa al moment polític canviant de la Transició, Ribot també va haver de conviure amb dues dates molt significatives. Una va ser el 20 de novembre de 1975, el 20-N. Aquell dia que va morir el dictador i líder del Movimiento, Francisco Franco Bahamonde. Ribot explica que el dia abans el governador civil, Daniel Regalado, ja li va comunicar que la mort de Franco era pràcticament imminent. No ho va viure amb especial preocupació.

Una altra data significativa d'aquella època convulsa va ser el

20 de desembre de 1973, el dia en què una bomba col·locada per ETA va acabar amb la vida de l'aleshores president del Govern d'Espanya, Luis Carrero Blanco. Ribot recorda que hi havia preocupació pel que podia passar, però finalment no va passar res. Segons ell, els partits d'aquella època no eren tan "dolents" ni tant "demonitzats" com es volia fer veure des d'alguns entorns.

L'etapa final al capdavant del consistori

Durant l'etapa de Ribot al capdavant de l'alcaldia gironina, es van produir l'annexió a la ciutat de dues localitats molt properes a Girona: Salt i Sarrià de Ter. En el cas de Salt, tot i que formava part de Girona, un consell assessor va seguir "governant" la ciutat i aprovant tots els temes mentre que des de l'Ajuntament de Girona simplement només ho supervisaven. El cas de Sarrià de Ter va ser diferent, ja que el consistori gironí s'encarregava de tota la gestió del municipi i segurament per això el malestar entre la gent de Sarrià va ser més elevat. En tot cas, Ribot va intentar que l'annexió de les dues localitats fos el menys traumàtica possible.

El mes de febrer de 1976 els Reis d'Espanya van visitar per primera vegada la ciutat de Girona. Coincidint amb aquest esdeveniment, Ribot els va transmetre la voluntat de recuperar el títol de Príncep de Girona. Els Borbons ho van tenir en compte i al cap d'un temps es produir la reposició del títol. En el seu moment, la recuperació d'aquest títol no va tenir gaire repercussió. Tanmateix, en els últims anys les visites regulars de membres de la família reial espanyola a Girona en motiu de la Fundació Príncep de Girona, han provocat visibles mostres de rebuig entre una part de la població gironina vinculada a moviments socials i/o independentistes.

El 1976 havia de ser l'últim any dels ajuntaments franquistes a tot el país. No obstant això, un ajornament en les eleccions va provocar que els alcaldes elegits a dit pel règim es mantinguessin en el càrrec tres anys més (del 1976 al 1979). Amb aquesta decisió, la Transició va quedar lleugerament difuminada, deixant la sensa-

ció que el règim franquista volia frenar ràpidament les demandes populars que sorgien per tot arreu.

Així, després de vuit anys en el càrrec, Ignasi de Ribot va deixar de ser alcalde de Girona el dia 3 d'abril de 1979.

Actualitat

Després de deixar l'alcaldia de Girona, Ignasi de Ribot va decidir abandonar la política i dedicar-se per complet a la seva vida d'advocat. De fet, ell assegura que mai va acceptar el càrrec amb l'objectiu de fer de polític, sinó de fer de gerent, tal com li ho va dir al seu valedor Santiago de Cruïlles.

Ignasi de Ribot de Balle al despatx de l'Ajuntament de Girona. 1972-1979.
Ajuntament de Girona. CRDI (Fons Diari de Girona – Autor desconegut)

FONTS

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- CLARA, Josep. “El govern de la ciutat durant el franquisme”, dins *El govern de la ciutat (II): de la Guerra del Francès a la fi del franquisme*. Girona: Ajuntament de Girona, 2012.
- *El personal polític de l’Ajuntament de Girona: 1917-1987*. Girona: Centre d’Estudis Històrics i Socials, 1987.
- *Girona sota el franquisme: 1939-1976*. Girona: Ajuntament de Girona, Diputació de Girona, 1991.
- *Introducció a la història de Girona*. Salt: Edicions del Pèl, 1983.
- COSTA, Lluís (dir.). *Història de Girona*. Girona: CCG Edicions, 2006.
- DIVERSOS AUTORS. “La transició democràtica a Girona”. *Revista de Girona* 142 (setembre-octubre 1990): 26-75.
- FABRE, Jaume. *Girona entre 4 rius: l’origen dels carrers i barris de la ciutat*. Girona: Ajuntament de Girona, 1986.
- MARÍN, Martí. *Els ajuntaments franquistes a Catalunya: política i administració municipal, 1938-1979*. Lleida: Pagès editors, 2000.
- RIERA, Ignasi. *Els catalans de Franco*. Barcelona: Plaza & Janés, 1998.

DOCUMENTS

- AMGi. Fons Ajuntament de Girona. Manuals d’acords
- Butlletí Oficial de la Província de Girona (BOPG)
- Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI)
- Padró municipal d’habitants (Ajuntament de Girona)
- Registres parroquials

PREMSA

Diari de Girona (1988-2012)

Diario de Gerona de Avisos y Noticias (1889-1936)

El Punt (1978-2011)

L'Autonomista (1931-1939)

Los Sitios de Gerona (1943-1987)

Presència (1965-2011)

WEBGRAFIA

CIUTAT DE GRIONA (portal). *Ignasi de Ribot i de Balle* (1972-1979).

Des de <http://ciutatdegirona.info/historia/alcaldes-de-girona/>

VIQUIPÈDIA. *Ignasi de Ribot i de Balle*. Des de http://ca.wikipedia.org/wiki/Ignasi_de_Ribot_i_de_Balle

